

KAI EKANGERS BARNESINN

Av Tor Herseth, Oslo

I Alt.S. nr. 2 er gjengitt et innlegg av Kai Ekanger. Med utgangspunkt i krigsbarnas skjebne etter krigen, minner denne berettiget om at det i årene 1940-45 ble begått mange overgrep som påførte også barn store lidelser. Han nevner flere slående eksempler og får også plass til sin egen lidelsehistorie. Hans konklusjon er at overgrep mot barn alltid må bekjempes, men at det "kunne være klokt å ta med i betraktning at problemet er omfattende".

Denne ganske ulne konklusjonen har tydelig adresse til oss som nå er gjort oppmerksom på mishandlingen av tusenvis av krigsbarn og mener at noe må gjøres: Det er uklokt av oss ikke samtidig å ta opp alle andre barns skjebne, det vi sier blir ellers liksom ugyldig. Jeg tror ikke det er Ekangers ærend, men denne typen argumentasjon møter vi hele tiden, og hensikten er som oftest å mistenkeliggjøre våre motiver. Kanskje er vi bent frem nazister som vil ha en slags revansj?

I likhet med de aller fleste som ytrer seg om tyskerbarn og barn av NS-foreldre, overser Ekanger noe som er en vesenlig grunn til vår bekymring: De overgrepene vi snakker om fant sted *etter* at Norge igjen var fritt, våre lovlige myndigheter igjen på plass, demokratiet gjeninnført, forutsetningsvis også rettssikkerheten og et allment humant menneskesyn. Og overgrepene skjedde over mange år, ja man kan si at de fortsetter så lenge denne skampletten på vårt samfunn ikke er allment erkjent.

Ekanger overser dessuten at de som forgikk seg under krigen ble gjenstand for Europas mest omfattende rettsoppgjør, mens ikke engang en bebreidende finger hittil er løftet mot de institusjoner og personer som påførte barnesinn ubotelige sår etterpå.

Det kan være flere grunner til at heller ikke Ekanger kan se forholdet i øynene og at han tilsynelatende vil ha saken inn på et blindspor. En av dem er vel den bitterhet som ble sådd i hans barnesinn under krigen. Det virker som om han etter femti år fremdeles har vondt for å se i øynene at de som sloss mot nazismen under krigen ikke nødvendigvis har helt rene hender. Noen beklagelse er det i alle fall ikke spor av i hans innlegg.

Det er dessverre slike holdninger kriger og konflikter er laget av, for eksempel på Balkan. Forsoning er umulig, egen sak er hellig til de grader at heller ikke motstanderens etterkommere har krav på noen rettferdighet. I alle fall ikke etter bare femti år. Kanskje ikke en gang etter 600 år, slik som i Kosovo?

*

« Alltids skrevet fram på minn »
3/2000